

Landstingsmand Laust Christen Christensen og hans slægt

Fortalt af hans nu afdøde datterdatter Else Jensen

Der starter beretningen med oldeforældrene:

D. KRABBE NIELSEN 1749-1819 død i Hassing. 1773 g.m. KAREN POULSDATTER 1752-1828 Hassing. Karen var enkeko-
ne. Krabbe, kom fra Refs og var smed. Han blev præstens medhjælper, rådgiver og blev for-
stander for skolen i Hassing. Man må anse ham for en agtet mand.

E. NIELS KRABBESEN 1782-1854. I 1807 er der et skjøde på 1 td 4 sk. 2 alb. 8 tillige smed for Hassing, sogn. 1810 g.m. ANNE KIRSTINE CHRISTENSDATTER 1791-1848 f. i Snedsted som datter af D. CHRIS-
TEN SMED, omtalt ved datterens død (samt fødested).

F. CHRISTEN NIELSEN KRABBE 1823-1899 Hassing. boelsmand (og vejentreprenør) 1854 g.m. MAREN LAUSTDATTER 1826-1902. Forfædre se "tavlen«. Datteren Kirstine fortæller: Vi havde 2 heste 12-14 kreaturer. Vi levede et jævnt og nøjsomt liv, præget af guds-
frygt. Trods dobbelt arbejde- vejevæsenet- blev de åndelige og borgelige interesser ikke for-
sømte. Fader var første venstremand i Hassing, Villerslev sogneråd.

G. LAUST CHRISTEN CHRISTENSEN * 5/2. 1859 Hassing, + 2/5.1911 Rigshospitalet Kbh. begravet i Hurup. 1889 g.m. KAREN SØRENSEN se senere. L.Kr. var landmand og de to blev præstegårdsforpagtere i Hurup. De første år under Knud Christensen (kendt præst) og siden 1894-1919 var præsten Vilh. Deichman Kjersgård g.m. Margeretha Rohde. De havde jævnaldrende børn. Der var også 4 døtre og 1 søn.

L. Kr. kom med i politik, hvor han var med til oprettelse af mejeriet og brugsforeningen, der senere fik særlig afdeling for grovvarer. Han blev hurtigt formand for disse og for Hurup sogneråd (1897-1905), samt for Kommunens frie Fattigkasse (L. Kr. havde god vilje for »Småmanden«), og kort tid efter var det Sydthys Udstykningsforening, der udstykkede Abildgård (i Grurup), den første udstykning i Thy. Formand var L.Kr. for Den gensidige Ulykkesforsikring for Thisted Amt, og for Det thylandske landøkonomiske Selskab (Sydthys Landboforening). Næstformand i Kontrolkomiteen for Jysk Landhypotekforening. Medlem af Hurup Menighedsråd. Fra 1907 i Thisted Amtsråd.

Medlem af Overskatterådet for Thisted Amt og af Landbokommissionen. ang. værdstigningsskatten, i bestyrelsen af Jyske Landboforeninger. I 1905 blev L.Kr. valgt til landstingsmand i Landstingets 8. kreds.

I Rigsdagen hed han Kristensen - Hurup. I Thy hed han: Lavst Kresten.

Ved hans død blev der skrevet mange nekrologer, samlet på søsteren Kirstines initiativ, og af dem er følgende udtaget om hans evner :

L. Kr. var jævn og ligefrem med en ualmindelig sund dømmekraft og gode evner til at tumle med tal. Han talte kort og logisk »jysk uvrøvlet« og kun om sager han havde fuldkommen indsigt i (det kunne være grunden til, at han så dårligt tålte kritik). Han sparede aldrig sig selv. Til ham kom mange thyboere for at søge råd og støtte.

Ved hans død blev der sagt: Han havde erhvervet sig en tillid, som kun bliver de færreste til del.

Man får også at vide, at i 8. landstingskreds,

*Mindesten over Laust K. Kristensen
rejst på Ashøje i 1912.*

var han den sjette venstremand, der var død efter kort arbejdstid. (funktion)

I skattepolitik var han en autoritet, men storpolitik holdt han sig fra.

Dog stemte han i forsvarspolitik (af økonomiske grunde) imod sit parti. Det var sammen med Madsen-Mygdal, der gik ud af partiet, hvad L. Kr. ikke gjorde. Nok i den anledning blev der holdt en middag til hans ære. Da et andet medlem prøvede at »gøre ham efter« blev han afvist med: Du er ikke Kristensen - Hurup. (Fortalt af Th. L.)

Et andet træk: Johs. Møller havde marker i den i 1908 afvandede Sjørring sø. De blev sat i skat, hvilket ville betyde ejernes ruin. Da J. M. hørte, at L. Kr. var hjemme en søndag tog han derhen, forelagde ham sagen, der blev påhørt i tavshed, hvorpå L. Kr. sagde: »Dette skal rettes, men sig mig hvor mange lider samme skæbne?« Dette blev påtalt i Kbh. og rettet. Hvilket J. M. aldrig glemte, og heller ikke Karens mad.

Mange møder og foredrag har L. Kr. også

holdt. Der blev alt for lidt tid til fysisk virke på gården, hvad der ikke var sundt for ham.

Det sidste foredrag holdt han påskelørdag d. 15. april. Det var i sognerådsforeningen om kommunal skattepolitik. Han mødte ikke forståelse men en stor opposition: »Skattelovens ligningsregler er udmærkede, blot man lader være at følge dem.« Da blev han bitter.

Trods det, at han var syg og træt, ville han til Kbh. efter påsken. Han blev forkølet på rejsen, og ret snart efter ankomsten til Kbh. blev han indlagt på rigshospitalet for lungebetændelse.

Den 9. maj var der begravelse. Aftenen før kl. 9 1/2 kom kisten med toget.

Omkring 200 mennesker ønskede at følge efter kisten til kapellet.

Byen var i sorg. Dagen efter mødte ca. 400 op. Alle flagene var på halv. Kirken kunne ikke rumme dem, så man brugte det nye kapel og kirkegården. Vejret var godt og begravelsen var kl. 11/2. (ikke almindelig)

Der var to sølvkranse af egeløv fra rigsdagens venner og af bøgeløv fra Thylands landøkonomiske Selskab, 27 signerede krans og en marmorplade fra alle parcellisterne på Abildgårds mark. Sommeren 1912 blev der afsløret mindesmærker d. 25. aug. på Ashøje og d. 22. sept. på Hurup kirkegård. Her havde pastor Kjersgaard skrevet tre sange.

Karen Sørensens slægt

I bogen »Gamle slægter« i Hundborg ved Martin Odgård, Haring, finder vi hele Mormors slægt: d.v.s. KAREN SØRENSEN gift KRISTENSEN.

Efter, at den var udkommet, kom der nye oplysninger frem ved Torsten Balle, der studerede tingbøger fra 1600-tallet, og dem får vi her.

1625 fæster Niels Pedersen halve Nørhågård i Nørhå, som Christen Andersen fradøde, og ægtede ENKEN, hvis navn ikke kendes.

A. De får en datter KIRSTEN NIELSDATTER, som i 1668 bliver gift med JENS CHRISTENSEN (FOGED) i Hundborg, død 1681.

I Hundborg Herreds Tingbog er der 1681 (fol-71b) likvidation mellem Jens Christensen (Foged) hans enke og børn, som er: Christen

Jensen, B. Boel Jensd. og SOPHIE KIRSTINE JENSDATTER 1675 - 1750.

Enkens trolovede er Niels Nielsen. Boets formue er 160 slettedaler.

Børnenes laugværge er morbroderen, Mads Christensen, Haaegaard, Nørhaa.

SOPHIE blev gift i 1708 med CHRISTEN JEPSEN, Snedsted. Hun døde i Hundborg.

C. JEPPE-CHRISTENSEN i Nørhaa - enebarn g.m. INGER MADSDATTER 1715-1772, f. i Skjoldborg. Hendes slægt kan føres langt tilbage. Se anetavle nr. 2.

Jepe Christensen fik »fæstebrev på Rydsgaard 1740. Gården havde da 6 td. 5 skp. og var under Ulstrup i Hundborg. Fæstebrev ses i »Gl. slægter s. 135. De havde 2 døtre og 1 søn.

(Datteren Kirsten, gift med Jens Christensen Dige i Søgård, Nors har T. Balle skrevet om i Historisk Årbog 1960. En stor, anset slægt.)

D. JENS JEPSEN RYSGAARD 1753-1847, gårdmand i Hundborg var 1.g.m. Anne Jens-

datter, der døde 1791, 38 år gl. De havde 1 søn og 2 døtre-. Der blev holdt skifte. Hendes tøj vurderedes til 11? rdl. Hun har været en velklædt bondekone. Sengetøj og øvrige indbo tyder også på et alm. velstillet indbo. Hele gården blev sat til 389 rdl. Skifterettens udgifter var 247 rdl. Sønnen fik 15 rigsdaler og døtrene delte 15 rigsd. Gift, 2. g. med Mette Pedersdatter 1756 - 1816. De boede i Rysgård, han de sidste år som aftægtsmand. De havde 2 sønner og 1 datter. Vor slægt stammer fra 4. Jeppe Jensen Rysgård 1795-1852, de boede i Rysgård. g.m. KAREN NIELSD. GULD 1791-1879. Se anetavlen nr. 3. De havde 5 sønner og 4 døtre. Den ældste faldt i treårskrigen 1850 og i december 1852 døde faderen en uge efter datteren Dortes død. Over disse er der en mindetavle i Hundborg kirke.

F. ANE JEPPESD. RYSGAARD 1825-1908 blev 1848 g.m. SØREN JENSEN 1820 -1894. De havde en mindre ejendom i Hundborg. De

Laust Christen Christensen, Hurup med familie i 1900.

havde 5 sønner og 3 døtre. De 4 yngste rejste til U.S.A. Ane boede de sidste år hos sønnen Niels Christen.

Søren Jensens Morfar, mormor og forældre var: D. SØREN POULSEN død før 1815, gårdmand i Hundborg og ANE NIELSDATTER 1765-1831. I 1815 blev hun g.m. Salmmand Nielsen Bredahl, gårdmand i Hundborg, hun døde som hans hustru d. 28. september 1831. D. 9. December blev E. MARIANNE SØRENSDATTER 1794-1818 gift med Jens Pedersen 1781-1818 enkemand og smed i Næstrup. Hun havde da sønnen Søren på 11 år, hvis fader var JENS CHRISTENSEN TØMMERBYE.

F. SØREN JENSEN kaldt POULSEN var gift med ANE JEPSD. (se denne.)

G. KAREN SØRENSEN 1854-1935, var den eneste datter, der blev i Danmark. 15. juni blev Karen født i Hundborg, d. 15/12 døde hun i Hvidbjerg på Thyholm, begravet i Hurup. I 1889 blev hun viet i Hassing kirke til LAUST CHRISTEN CHRISTENSEN 1854-1911. De har vist truffet hinanden i Villerslev, hvor hun var mejerske hos sin bror Jens Chr. Sørensen. De blev præstegårdsforpagter i Hurup samme år. De havde 4 døtre og 1 søn. Hjemme kunne ingen af deres medhjælpere konkurrere med hende når det gjaldt malkningen. Karen var en dygtig husmor, og hun var meget gæstfri. Dette styrkede hendes mands position, da han med tiden blev rådgiver for mange thyboer.

Efter L. Kr.s død flyttede hun til et mindre hus på Kirkevej.

Børnebørnenes minder er knyttet til dette hus. De blev sendt herover for at løbe »byærinder«, og de blev også »puttet« i seng hos Bedstemor, når der var brug for det: når f.eks. Mor var syg.

Et barnebarn fortæller: Et år havde onkel Kristian givet Bedstemor nogle penge til julegaver til børnebørnene, der ellers kun fik »bløde pakker«. Bedstemor glædede sig som et barn over at kunne købe legesager til dem. En dag havde hun hemmelighedsfuld mine på. Jeg skulle meget forsigtig gå med hende ind i den pæne stue. Der stod herlighederne i en kurv.

Til mig var der en mand på en motorcykel, som kunne trækkes op og køre rundt på gulvet. Der lå Bedstemor på gulvet ved siden af mig og prøvede »vidunderet« med forsigtighed - og så skulle der ties. Juleaften hentede min søster og jeg Bedstemor.

En anden gang fik Thomas Larsen hende listet til at give børnebørnene »Eventyr og fortællinger« v/Morten Jensen, til stor glæde for dem. Karen boede fra ca. 1925 hos datteren Maren i Hvidbjerg, for hun havde brækket lårbenet og havde gangbesvær. De sidste år lå hun i sengen, og ofte kendte hun ikke sine egne børn. - Dette til trods, var mange af deres gamle venner mødt op til begravelsen. Th. L. skrev ved hendes død: Efterhånden som L. Kr. kom til at indtage en fremtrædende plads i det offentlige liv, kunne det ikke undgås, at Karen kom til at stå lidt i skygge ved siden af ham, så meget mere, som hun aldrig gjorde krav på anden plads.

Karen og Laust Kristensens børn

1. ANNA 1889-1970 blev 1909 g.m. smed Thomas Larsen og fik 8 børn.

2. MAREN CHR. 1890-1969 fik sin sygepleje-uddannelse på Aarhus Amtssygehus. En tid var hun bureau-sygeplejerske d.v.s. hun blev sendt ud for at pleje syge i mere velstående hjem. Siden tog hun jordemoderuddannelse, og i 1922 ansat i Agger hvorfra hun flyttede til Hvidbjerg på Thyholm. Her virkede, hun til sin afsked i 1953. Hun tog mod Annas børn: Hans og Edith, samt de første børnebørn: Kristen og Anne Lise Munk.

Hun kunne være striks, men var til gengæld dybt medfølelse. Hvor man trængte til mere hjælp, ydede hun af egne midler, men i stilhed. De sidste år tilbragte hun på Fortegården, Ris-skov v. Aarhus, hun er begravet i Hurup i familiegravstedet.

3. KRISTINE KR. 1891- 1984 var i nogle år kontorist hos: landsretsagfører Eugen Schoug i Hurup. I 1918 blev hun sygeplejerelev i Århus. Derefter var hun i Odense, til hun i 1924 fulgte med overlæge Juul til Holstebro. (Hjælp v/narkose). Hun var en dygtig administrator - og så var hun med på festivitás. K. K. var elsket

26 C Niels Pedersen Forlover 1795		27 Poul Pedersen Karen Andersdatter Forældre 1759		28 Thomas Christensen Forlover 1788	
D Krabbe Nielsen 1749 (neds) - 1819 Hassing Smed, paa Skovs mark, 1819 Hassing skoles forstander				D Krabbe Nielsen 1749 (neds) - 1819 Hassing Smed, paa Skovs mark, 1819 Hassing skoles forstander	
E Niels Krabbesen Boelsm. og smed 1782 Hassing 1864 " Aftagt/Chr.N.K. 1910		E Ane Kirstine Christensdatter 1789 Hassing 1848 " 1910		E Laust Pedersen Muror-gårdfæster 1793 Hassing 1856 " 1910	
F Christen Nielsen Krabbe 1823 Hassing 1896 " Boelsmand og vejrenteprener 1854		F Maren Laustdatter 1826 Hassing 1902 " 1854		F Kirsten Pedersdatter 1792 Hassing 1853 " Hendes fødegård 1910	
G Ane Kirstine Niels Krabbe Laust Chr. Niels Peter Kirstine Petrino 1855-1947 1857-1936 1859-1911 1864-1924 1866-1941 Vværtske Forvalter Forpagter Landbrugs- Lærerinde Frijsenborg Hurup kandidat Forskolen Gl. Bedsted Landmand g.m. Pænstegård g.m. Flarup, Ydby Karen (mejeriske) g.m. Karen S. senere <u>Fajstrup</u> (<u>mejeriske</u>) "Grønland" "Elm" Møllevej Plejodatter 5 børn Thisted Thisted					

48 B Christen Jepsen g. 1798 m. Snedatter Sophie K. Jens-datter 1675-1756 Nørhøe		49 Jens Christensen (foged) d. 1681 Hundborg Kirsten Nielsdatter f. Nørhøe		50 Niels Pedersen Karnaas Christen Andersens enke Karnaas	
D Søren Poulsen		D Ane Nielsdatter f. ca. 1765 Hundborg d. 1831		D Jeppe Christensen, Rysgaard f. 1703 Sønderhøe d. 1825 Hundborg 1795-1772 Kirsten Nielsdatter Kirsten Nielsdatter f. 1765 Hundborg d. 1867	
E Jens Christensen (Tømmerby)		E Marianne Sørensen f. 1794 Hundborg d. 1831 m. smed Jens Pedersen Kærstrup f. 1762		E Jeppe Jensen Rysgaard f. 1795 Kærde. d. 1852 "	
F Søren Jensen (Poulsen) 10. 4. - 1820 16. 1. - 1894		F Mette Pedersdatter f. ca. 1756 d. 1836		F Karen Nielsd. Guld f. 1792 Sperring d. 1879 Hundborg	
G Karen Sørensen g. Kristensen f. 15. 6. 1854 Hundborg d. 15. 12. 1935 begr. Hurup					

III 36 Klemmed Christen Thomsen 1778-1664 Anna Christensd. 1866 - 1850 Mads Klemmed ind. i Gærup Christen Niels. Uhrbrand f. 1680-1721 d. Skjoldborg Kirsten Pedersd. d. 1655 Karen Knudsdatter		37 Anna Pedersd. 1569-1649. Ane Pedersd. var en smed i Gærup (skolelærer nr. 4) Ane : Jeppe Rysgaards c-datter Else: Karen Niels-Gulds "	
I Christen Christensen 1625 - 1672 Gaardmand i Skjoldborg Lise Madasdatter Peder Christens-fæster 1630-1721 d. Skjoldborg Gaardmand i Skjoldborg Karen Knudsdatter		I Ane Pedersd. Østergaard f. 1670 d. 1728 Sønderhøe begr. i Sønderhøe	
A Poul Christensen f. 1659 d. 1727 Gnd. i Skjoldborg		A Mads Poulsen f. ca. 1690 Skjoldborg d. 1791 Gaardmand mange stæd.	
B Mads Poulsen f. ca. 1690 Skjoldborg d. 1791 Gaardmand mange stæd.		B Ane Pedersd. Østergaard f. ca. 1693 Sønderhøe d. 1754 Skjoldborg	
C Inger Madasdatter f. 1715 i Skjoldborg d. 1772 i Hundborg			

A C.nr. 7 - Dorthe Christensd. Søsteren Kirsten blev boende på Krogsgaard i slægtens æt 1730 og døde der		A f. nr. 15. Else Pedersd. var søster til h. nr. 5. Ane Pedersdatter nr. 5. Bemærk de mange dødsfald i Sperring.	
B Niels Christensen Guld søldat. Christen Christensen Bøndergaard d. 1705 Vang; Gnd. i Vørup Ziseel Pedersdatter f. 1667 d. 1747 Sperring		B Simon Pedersen, Nørre, gift P. Hans broder, d. var Maren og Ane Niels. Knuds. d. d. 1735 Kærde fra døbt i Møllevej H. nr. 15. f. 1667. Aft. 1917 d. 1800. f. 1667. Aft. 1917 d. 1800. f. 1667. Aft. 1917 d. 1800. f. 1667. Aft. 1917	
C Christen Nielsen Guld f. 1705 Skarup d. 1773 Sperring		C Anne Christensd. Rysgaard f. 1710 Vørup d. 1795 Sperring	
D Niels Christensen Guld f. 1735 Sperring, Sjerring d. 1825		D Niels Pedersen Krogsgaard f. 1762 Hundborg	
E Karen Nielsdatter Guld f. 1791 Sperring d. 1879 Hundborg			

4 anetavler.

af eleverne, hvis problemer hun forstod, samtidig med at hun klarede at lære dem »op«. Dog glemte hun ikke patienterne. De bekymrede gav hun mod og de alvorligt syge håb og trøst. (Holstebro Dagblad).

Annas datter: Moster ville glæde familien med gaver: »af sit overflod«. På sine fridage cyklede hun ofte til Thy (og gik i vandet). Efter 35 års virke fik K. K. en æresbolig. Først i 1978 følte hun sig nødsaget til pleje på »Parkvænget«, hvor hun sov ind og blev begravet i Hurup.

4. ANGELIKA VILHELMINE KR. 1893-1957. »Lika« var på Thylands højskole, inden hun i 1912 blev g.m. Christen N. Christensen »Kræn« 1884 - 1962, søn af Mette og Anders Christensen, Refsbøl. De kom til at bo på Øst Dovergård. Likas sommerblomsterbed blev med tiden en oplevelse.

Likas søkende kom ofte der. Børnene fra Hurup kom gerne her.

I hvert fald een gang fik hun det ordnet, så de fik adventsmøde på skolen (nabo) fortalt af en Dover-bo, der sagde: »Vor gode engel«. Ofte lå Lika på sygehus, og der kendes mange beretninger om, hvad hun har været for sine medpatienter - også kristeligt. Th. L. kaldte hende »et unikum i familien«. De flyttede til Hurup, Bredgade 68. De havde 2 børn:

ANDERS CHRISTENSEN 1913 var Falckredder 1935-1979 g.m. Anna Iversen, Stenbjerg. De har 2 børn: Birgit Christensen f. 1940 g.m. Henry Lund f. 1931, skotøjshandler i Herning, 1 barn Helle Lund f. 1964 i Herning.

INGRID CHRISTENSEN »Dut« 1917 - 1974, hun var hjemmehjælper i Hurup fra 1953 og de boede sammen i forældrenes hus i Hurup.

SØREN KRISTIAN KRISTENSEN 1895 - 1961, kaldet Landstinget, kom i mekanikerglære.

I 1924 g.m. Stinne Hoelgaard f. i Kobbør 1897 og d. i Herning 1976. De fik en lillebilforretning . Bilnr. 699 og 700. I 1934 blev han 1. leder af Falck i Hurup på Godthåbsvej. I 1938 var han ved C.F. i Herningholm og derfra gjorde han en stor indsats under branden i

Tvorup plantage i Thy. Han var mange steder under krigen. Mange gange anede familien ikke hvor han var. Bl.a. var han med til oprydningen efter den store havnesprængning i Aarhus. I Hurup anmodede værnemagten ham om at fylde den nyanlagte svømmebassin med vand. Det gjorde han med vand fra Mads Baks dam nær kirken, fyldt med andemad og lignende samt mudder. »Meget neutralt«, bemærkede en tysk officer. Barn: Karla Kristensen f. i Hurup 1927, kontorist g.m. Verner Sørensen f. i Aarhus 1921. Han var ansat ved politiet i Herning. 1. barn: Ulrik Sørensen f. i Herning 1958, mekaniker.

Chr. Sørensen var en meget virksom mand, og havde mange jern i ilden, måske også for mange. Han var gdr., havde stor tørvefabrikation, og kørte selv tørv ud til kunderne, på gården havde man købmandsforretning, manufakturforretning og tømmerhandel. Han oprettede også mejeri, og hentede selv det meste af mælken ude hos folk. Hver morgen kørte flere vogne ud efter mælk i omegnen, helt over til Stagstrup kom man efter mælk. Lidt vognmandskørsel drev han også, når lejlighed bød sig. En gammel mand i Hundborg, Peter Dommerby, der havde arbejdet en del for Chr. Sørensen fortalte følgende:

En eftermiddag kørte han to læs tørv til Vorrupør, det var beregnet således, at han kunne få tørvene læsset af, og så henad aften, når fiskerne var kommet i land og fisken var gjort istand, få to læs fisk med til Thisted. Han fik fisken leveret, men på hjemvejen tænkte han på, at Chr. Sørensen manglede nogle varer, der skulle komme en vognladning til Sjørring. Da han kom gennem Sjørring, og så at der var lys hos stationsforstanderen, gik han ind og spurgte efter den ventede vognladning. Den var netop kommet med aftentoget, og så tænkte han, at når han nu var i Sjørring med befordringen, kunne han lige så godt tage læs med hjem, men det tog jo tid alt sammen, så det blev noget over midnat inden han kom hjem til Hundborg, der var både lukket og slukket, han kørte vognene ind i laden, satte hestene på stald og gik hjem. Dagen efter skulle han ikke på arbejde, og ville have en morgensøvn, han fik nu

ikke ro ret længe, for Chr. Sørensen kom faren-
de og sagde, at den omtalte vognladning var
kommet, og han måtte komme med det sam-
me og hjælpe med at køre varerne hjem. Peter

Dommerby spurgte: »Har i læsset vognene af?
«Hvad!« »Ja, der står da to læs i laden, jeg hav-
de med hjem i nat«. Det havde Chr. Sørensen
ikke set.

Sådan set fra min synsvinkel

Af Charles Nielsen, Brendgårdvej 15 Ydby

Kræn Hilligsøs goer

Vest for Ydby stationsby ligger Søndergård og ser så enlig ud – siden man fjernede de store lade- og staldbygninger. Kræn Hilligsøs goer, som vi kaldte den overtog Kresten Bisgaard Hilligsø og hans kone Stine f. Krabbe d. 1. april år nittenhundrede.

Med gårdens høje beliggenhed blæste der for det meste en god vind, forhold der blev udnyttet, først med en vindrose og senere med en klapsejler, der foruden at være trækraft for gårdens maskiner også pumpede vand til folk og fæ. Til det store vandforbrug, havde stald og stuehus murede vandbeholdere til sikring af vandforsyningen, når det var vindstille.

Sammenlignet med vor pumpe en ganske almindelig udendørs håndmodel så det imponerende ud, når vandet kom fossende helt af sig selv bare ved at dreje på en stor blankpudset messinghane. Sådan oplevede jeg det som lille, når jeg sammen med mor besøgte Kresten Hilligsøs, hvor hun i sin egenskab af syerske arbejdede på gården. På det tidspunkt har jeg været under seks år, idet mor ikke syede ude efter fars død i 1926. Herefter blev hun så at sige stavnsbundet til centralen, som dog kunne lukkes om eftermiddagen på søn- og helligdage, for intet unødvendigt arbejde måtte udføres på de af Gud givne hviledage.

Af Kresten Hilligsøs drenge kendte jeg bedst Oskar, Marius og Karl (stue Karl). Oskar den

ungste var på flere måder svagelig, og som det er naturligt gjorde moderfølelsen sig gældende, ved at Stine holdt hånden over ham og glemte aldrig at tiltale ham som bette Oskar.

De to hjemmeværende piger Else og Hanne betragtede jeg som voksne, selv om de kun kan have været et par store teenager, men når de arbejdede i bryggers og køkken imponerede det mig hvor legende let de håndterede tingene.

Gårdens karle, piger og drenge var altid imødekommende venlige, hvorimod Stine forekom mere bestemt og mindre løssluppen. Kresten Hilligsø der hverken var venlig eller uvenlig så aldrig fortravlet ud, gik gerne og gumlede på et eller andet, og mon ikke det har været kardusskrå, mange voksne mænds billige last.

Som navnet hentyder til var bryggerset det sted, hvor man bl.a. bryggede øl, og hvem der bare en gang har smagt eller nippet til Stine Hilligsøs bryg glemmer det aldrig. Og det er ganske ufatteligt, at de »gamle« kunne sige a-a-a-e og se salige ud, når de havde slubret en krusfuld i sig, for som mine smagsløg registrerede drikken, havde den en surhedsgrad i lighed med eddike. Men for de hærdede var det sikkert en formildende omstændighed at øllet, efter en passende lagring, havde en let berusende virkning.

I tyverne, var det ikke ualmindeligt, at man ude på gårdene spiste af samme pande og fad, en uhumsk skik, der her på egnen, blev holdt i